

Svi Allahovi poslanici imali su zadaću da opominju i donose radosne vijesti (Meka)

Hatib: dr. Salih ibn Muhammed Alu Talib

29. ševval 1439. po Hidžri / 13. juli 2018.

Sva hvala i zahvala pripadaju Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i Koji je visoko iznad toga da ima Sebi sličnog, rivala, istovjetnog i ravnog. Uzvišeni kaže: "Niko nije kao On! On sve čuje i sve vidi" (Eš-Šura, 11), i svjedočim da je Muhammed Allahov rob i poslanik, dostavio je poslanicu, izvršio je emanet, savjetovao je ummet i borio se na Allahovom putu sve dok mu nije došla smrt, neka su na njega Allahova milost, mir i blagoslov, i na njegovu porodicu i sve ashabe.

Oporučujem sebi i vama bogobojaznost, ona je zastor sigurnosti na Danu proživljenja, i odjeća sreće i zadovoljstva u nevolji i velika radosna vijest. Uzvišeni kaže: "I neka se ničega ne boje i ni za čim neka ne tuguju Allahovi štićenici, oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali, za njih su dobre vijesti i na ovome i na onome svijetu – Allahove riječi niko ne može izmijeniti – to će, zaista, velik uspjeh biti." (Junus, 62–64)

O muslimani, on je Allahov poslanik, Muhammed ibn Abdullah ibn Abdulmuttalib el-Kureši el-Hašimi, iz najčasnije loze, najljepšeg fizičkog izgleda i morala.

Allah, džellešanuhu, očistio ga je i odabrao, a njegov narod osvjedočio se u njegovu iskrenost, povjerljivost, još od rane mladosti, pa i od dječaćkih godina.

Kada je napunio četrdeset godina, Allah, džellešanuhu, poslao ga je kao milost svjetovima. Allah je pogledao stanovnike Zemlje i prezreo ih je, i Arape i nearape, osim preostalih sljedbenika Knjige, i pogledao je u srca Svih svojih robova i vidio je da je Muhammedovo srce najčišće i odabrao ga je za poslanstvo.

Spuštena je Objava s nebesa, Allah, džellešanuhu, nagovijestio je novo jutro za ljudski rod, s najviših visina spustila se svjetlost na pećinu Hira, a preko Hire na cijelu Meku i obasjala je Meku i njene krajeve, i potekla je njenim putevima i dolinama i prosula se po licima njenih stanovnika, odlazećih i dolazećih.

Idolopoklonici su se čudili kako je Objava spuštena jednom od njih, proglasili su ga lašcem, i bili su smeteni.

Govorili su: “čarobnjak je”, ili “lud je”; to su “izmišljotine naroda drevnih”; “donesi ti kakav drugi Kur’an ili ga izmijeni!” A Kur’an im je, uporno, podastirao dokaze istinitosti poslanice i iskrenosti Poslanika, pa je objavio suru Junus, koju je, u cijelosti, posvetio potvrđivanju poslanice i iskrenosti Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Sura Junus objavljena je u Meki, a mekanske sure imaju svoju privlačnost i dražesnost, i sadrže, i to je njihova posebna odlika, utemeljenje tevhida – čistog monoteizma, vjerovanja u proživljenje i nagradu i kaznu, poslanstvo i Kur’an, i pojašnjavaju kakav kraj čeka dvije skupine, vjerničku i nevjerničku. Ko razmišlja o ovoj suri, kazivanju o Nuhu i njegovom javnom pozivanju, kazivanju o Musau i njegovom narodu, i Božijoj naredbi da u Egiptu izgrade kuće i bogomoljama ih učine, doći će do jasnog zaključka da je ova sura među prvim objavljenim mekanskim surama, i da je objavljena prije nego što je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, javno obznanio svoj poziv u vjeru. Sve sure koje počinju skraćenicom “elif-lam-ra”, a ima ih pet, nose u svom nazivu ime poslanika, a to su: Junus, Hud, Jusuf, Ibrahim, alejhimus-selam, i peta je El-Hidžr, a El-Hidžr su nastambe Salihovog naroda Semuda. U ime Allaha Milostivog Samilosnog: “Elif-lam-ra. Ovo su ajeti mudre Knjige. Zašto je čudno ljudima što Mi objavljujemo jednom između njih: ‘Opominji ljude! A vjernike obraduj divnom

nagradom kod Gospodara njihova!' Nevjernici govore: 'Ovaj je zaista pravi čarobnjak!'" (Junus, 1–2)

Svi poslanici, a i njihovi sljedbenici dužni su sve do Sudnjeg dana opominjati nevjernike i pozivati ih u vjeru, a vjernicima donositi radosne vijesti. Onaj koji poziva ljude Allahu podjednako će voditi računa i o jednom i o drugom i neće ih zapostavljati. Uzvišeni kaže: "O Vjerovjesniče, Mi smo te poslali kao svjedoka i kao donosioca radosnih vijesti i kao poslanika koji opominje, da – po Njegovom naređenju – pozivaš k Allahu, i kao svjetiljku koja sija. I obraduj vjernike da će Allah na njih veliku milost prosuti." (El-Ahzab, 45–47)

O muslimani, najveći dokaz ovog plemenitog Poslanika bio je Kur'an časni, koji im je on učio, i kojim je "kucao" na njihove uši i srca i stavio pred njih izazov: "O ljudi, već vam je stigla pouka od Gospodara vašeg i lijek za vaša srca i uputstvo i milost vjernicima. Reci: 'Neka se zato Allahovoj blagodati i milosti raduju, to je bolje od onoga što gomilaju'" (Junus, 57–58); "Ovaj Kur'an nije izmišljen, od Allaha je – on potvrđuje istinitost prijašnjih objava i objašnjava propise; u njega nema sumnje, od Gospodara svjetova je! A oni govore: 'On ga izmišlja!' Reci: 'Pa, dajte vi jednu suru kao što je njemu objavljena, i koga god hoćete, od onih u koje mimo Allaha vjerujete, u pomoć pozovite, ako istinu govorite.' Oni poriču prije nego što temeljito saznaju šta ima u njemu, a još im nije došlo ni tumačenje njegovo; tako su isto oni prije njih poricali, pa pogledaj kako su nasilnici završili! Ima ih koji u nj vjeruju, a ima ih koji ne vjeruju u nj. A Gospodar tvoj dobro poznaje smutljivce." (Junus, 37–40)

Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nema nijednog vjerovjesnika a da mu Allah nije dao čudo, dokaz zbog kojeg su ljudi povjerovali, a ono što je meni dato jeste Objava koju mi je Allah objavio, i zato se nadam da ću imati najviše sljedbenika na Sudnjem danu." (Muslim)

Kur'an je zaista mudžiza, čudo vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Uzvišeni kaže: "A kad im se kazuju ajeti Naši, koji su jasni, onda govore oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati: 'Donesi ti kakav drugi Kur'an ili ga izmijeni!' Reci:

‘Nezamislivo je da ga ja sam od sebe mijenjam, ja slijedim samo ono što mi se objavljuje, ja se bojim – ako budem neposlušan svome Gospodaru – patnje na Velikom danu.’ Reci: ‘Da Allah nije htio, ja vam ga ne bih kazivao niti bi vas On s njim upoznao. Ta ja sam prije poslanstva dugo među vama boravio – zar ne shvaćate?’” (Junus, 15–16) Ovo je najveći dokaz Muhammedovog vjerovjesništva. Prije nego što mu je spuštена Objava, boravio je četrdeset godina u svom narodu, i bio je nadaleko poznat po svojoj iskrenosti, istinoljubivosti i povjerljivosti, tako da je bilo nezamislivo da ostavi laž u odnosu prema ljudima, a da slaže na Allaha, kao što je to kazao i rimski imperator Heraklije, u podužem hadisu koji prenosi Ebu Sufjan, radijallahu anhu.

O vjernici, u ovoj suri Allah, džellešānuhu, spomenuo je vijest o trojici plemenitih poslanika: Nuhu, Musau i Junusu, neka su na njih i na našeg vjerovjesnika Allahova milost i spas. S obzirom na to da ova sura iznosi dokaze potvrde poslanstva i poslanice, prikladno je da, u tom kontekstu, budu spomenuta ova trojica vjerovjesnika. Nuh, alejhis-selam, bio je prvi poslanik koga je Allah poslao stanovnicima Zemlje, nakon što su upali u grijeh širka – višeboštva, a prije toga svi su bili na tevhidu – čistom monoteizmu. Musaova poslanica je najveća i najvažnija poslije Kur’ana, i zbog toga je Allah, džellešānuhu, spominje uporedo s Kur’anom na više mjesta, kao što su riječi Uzvišenog: “A kad im dolazi Istina od Nas, oni govore: ‘Zašto mu nije dato onako isto kao što je dato Musau?’ A zar oni još davno nisu porekli ono što je Musau dato? Oni govore: ‘Dvije čarolije, jedna drugu podržava’ – i govore: ‘Mi ni u jednu ne vjerujemo.’ Reci: ‘Pa donesite vi od Allaha knjigu koja bolje nego ove dvije na Pravi put upućuje, nju bih slijedio, ako istinu govorite!’” (El-Kasas, 48–49)

Što se Junusa, alejhis-selam, tiče, on je bio plemeniti vjerovjesnik, koga je Allah, džellešānuhu, poslao stanovnicima Ninive. Nakon što su ga oni proglasili lašcem, on to nije mogao podnijeti, i napustio ih je ogorčen i srdit na njih, pa je Allah objavio Svome vjerovjesniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem: “... i strpljivo čekaj presudu Gospodara svoga i ne budi kao Zunnun koji je u ogorčenju zavapio.” (El-

Kalem, 48) U ovoj suri Allah kazuje o Musau i Nuhu, alejhimes-selam, iz još jednog važnog razloga. Naime, Allah, džellešanuhu, spomenuo je u ovoj suri riječi koje je idolopoklonik uputio Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem: "Oni govore: 'Zašto mu Gospodar njegov ne pošalje jedno čudo?' Ti reci: 'Samo Allah zna što će biti, pa pričekajte, i ja ću s vama čekati.'" (Junus, 20), tako da je sasvim prikladno da spomene Nuha, alejhis-selam, jer Kur'an ne navodi mu'džizu i dokaz koji su njemu dati, kao što navodi za Musaa, alejhis-selam, da mu je dato "devet jasnih dokaza": "Reci: 'Allah je kadar poslati čudo, ali većina njih ne zna.'" (El-En'am, 37); "A da ne šaljemo čuda, zadržava nas samo to što drevni narodi nisu u njih povjerovali." (El-Isra, 59)

O muslimani! U ovoj suri govori se o ovim poslanicima i zato da se ukaže na različitu završnicu naroda kojima su ovi poslanici poslani. Nuha, alejhis-selam, njegov je narod proglasio lašcem i nije povjerovao u njega, pa ih je Allah sve potopio – "a malo je bilo onih koji su s njim vjerovali." (Hud, 41) Musaov narod, Benu Israil, povjerovao je u Musaa, alejhis-selam, u velikom broju, a zaniijekali su ga faraon i njegov narod, pa je Allah i njih potopio. Junusov narod u cijelosti je povjerovao u poslanika, nakon što ih je on napustio i nakon što su vidjeli znakove Allahove kazne, čiji su se uzroci bili ispunili. Iskreno su se obratili Allahu, džellešanuhu, i On je od njih otklonio kaznu. Uzvišeni kaže: "Zašto nije bilo nijednog grada koji je povjerovao i kome je vjerovanje njegovo koristilo, osim naroda Junusova, kome smo, kada je povjerovao, sramnu patnju u životu na ovome svijetu otklonili i život mu još neko vrijeme produžili?" (Junus, 98)

Kao da se ovom surom htjelo poručiti našem vjerovjesniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem: "Ti nisi dužan da ih na Pravi put izvedeš, tvoje je samo da pozivaš i opominješ, a Mi ćemo se pobrinuti za njih." Štaviše, ova sura to je jasno obznanila: "Bilo da ti pokažemo dio onoga čime im prijetimo, bilo da ti dušu uzmemo, Nama će se oni vratiti, i tada će Allah biti svjedok za ono što su činili." (Junus, 46)

Još jedna povezanost: Nuh i Musa, alejhime-selam, ubrajaju se među ulul-azm – odlučne poslanike, koji su se odlikovali dvjema vrlo važnim karakteristikama:

slijedenje Božijih naredbi i strpljivost, i Allah, dželle šanuhu, naredio je Svome vjerovjesniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, da slijedi njihov primjer: “Ti izdrži kao što su izdržali odlučni poslanici.” (El-Ahkaf, 35)

Nuh, alejhis-selam, ostao je u svom narodu i pozivao ih je 950 godina, pozivao ih je danju i noću, a to je njima samo povećavalo nevjerovanje, nije ništa promijenio i preinačio od Objave. Allah, džellešanuhu, poslao je Musaa, alejhi-selam, faraonu da ga pozove na Pravi put, i bilo je ono što je bilo, a zatim je sa Benu Israilom prešao mukotrpan i težak put. Naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kada bi ga njegov narod ponižavao i uznemiravao, govorio je: “Allah se smilovao Musau, on je uznemiravan više od ovoga, pa se strpio.”

Kao da ova sura kaže Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem: “Strpi se kao što su se strpjeli Nuh i Musa, alejhis-selam, a nemoj biti kao “sahibul-hut” – onaj koga je riba progutala, a ona također poručuje njegovim sljedbenicima: strpite se kao što su se strpjeli Nuh i Musa, ne gubite nadu i ne napuštajte svoje “borbene položaje”.

Simbolično i suptilno je i to da su sva trojica spomenutih poslanika imala “događaj s vodom”. Allah, džellešanuhu, potopio je Nuhov narod vodom koja je neprestano lila, i učinio je da iz zemlje izvori provru, i vode su se sastajale kako je bilo određeno, i spasio je Nuha i one koji su bili uz njega u lađi krcatoj, od dasaka i klinaca sagrađenoj. Allah, džellešanuhu, rascijepio je more Musau, alejhis-selam, preveo je preko njega Benu Israil, a potopio je faraona i njegov narod. Junus, alejhis-selam, putovao je morem u krcatoj lađi, boravio u utrobi ribe, u tminama mora, u trima tminama.

O vjernici! Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, po svojoj naravi milostiv i saosjećajan, pozivao je svoj narod i učinio je sve da ih izvede na Pravi put, gotovo da je “izgorio od žalosti za njima”, pa mu je Allah objavio: “... i ne budi tužan zbog njih” (El-Hidžr, 88); “Zar ćeš ti sebe uništiti zato što ovi neće da postanu vjernici?” (Eš-Šuara, 3); “Ako je tebi teško to što oni glave okreću, onda, ako možeš, potraži kakav otvor u Zemlji ili kakve ljestve ka nebu, pa im donesi jedno čudo! Da Allah hoće, On

bi ih sve na Pravome putu sakupio; zato nikako ne budi od onih koji to ne znaju!”
(El-En’am, 35)

Allah, dželle šanuhu, kaže: “Da Gospodar tvoj hoće, na Zemlji bi doista bili svi vjernici. Pa zašto onda ti da nagoniš ljude da budu vjernici? Nijedan čovjek nije vjernik bez Allahove volje; a On kažnjava one koji neće da razmisle.” (Junus, 99–100) Griješi onaj koji je ikada pomislio da može uputiti sve ljude, da ih može privoliti da svi prihvate Istinu.

Razilaženje među ljudima je Allahov sunnet, zakonitost, i odredba, i izvan je ljudske moći i sposobnosti. Uzvišeni kaže: “Međutim, oni će se uvijek u vjerovanju razilaziti” (Hud, 119), čime nas poziva da nikako ne budemo od onih koji to ne znaju! Obaveza je daije, koji poziva ljude na Pravi put, da čini ono što mu je Allah, džellešanuhu, naredio i da dostavi Njegovu riječ ljudima: “Ti si dužan samo da obznaniš.” (Eš-Šura, 48) Reci kao što je Allah, džellešanuhu, naredio Svome Poslaniku da kaže: “Reci: ‘O ljudi, ako vi sumnjate u ispravnost moje vjere – pa, ja se neću klanjati onima kojima se, mimo Allaha, vi klanjate, već ću se klanjati Allahu, Koji će vam duše uzeti. Meni je naređeno da budem vjernik’, i: ‘Predaj se pravoj vjeri, i nikako ne budi kumirima poklonik, i, pored Allaha, ne moli se onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, bio bi uistinu, nevjernik.’” (Junus, 104–106)

U suštini ovakav stav je oličenje čvrstine i ubjeđenja. Reci kao što je Allah, džellešanuhu, naredio Svome Vjerovjesniku da kaže: “Reci: ‘O ljudi, Istina vam dolazi od Gospodara vašeg, i onaj ko se uputi Pravim putem – uputio se za svoje dobro, a onaj ko krene stranputicom, krenuo je na svoju štetu, a ja nisam vaš odvjetnik.’ Ti slijedi ono što ti se objavljuje i budi strpljiv dok Allah ne presudi, On je sudija najbolji!” (Junus, 108–109) To su dva velika i međusobno uvjetovana principa: “Ti slijedi ono što ti se objavljuje i budi strpljiv” (Junus, 109), dakle, to je slijedenje Objave i strpljivost na neugodnostima i teškoćama Pravog puta.

Onaj koji se dosljedno drži oba principa, on ide putem vjerovjesnika i njihovog poziva, a onaj ko propusti nešto od toga, njegov poziv je manjkav za onoliko koliko

je propustio. Zbog izostanka prvog principa, ittibaa – dosljednog slijeđenja Objave, pojedine muslimanske frakcije, skupine i organizacije zapale su u grijeh iskrivljivanja i preinačavanja tekstova Božije objave i relativizacije koncepta temessuka – čvrstog pridržavanja šerijata, a zbog izostanka drugog principa, sabura – strpljivosti i ustrajnosti, neke druge frakcije krenule su putem pretjerivanja i ekstremizma. Istinska uputa je Allahova uputa, a ona objedinjuje ova dva principa: strpljivost i slijeđenje Objave. Allah, džellešanuhu, kaže: “Ti slijedi ono što ti se objavljuje i budi strpljiv dok Allah ne presudi, On je sudija najbolji” (Junus, 109); “A ti budi strpljiv! Allahovo obećanje je, zaista, istina i neka te nikako ne obmanu oni koji čvrsto ne vjeruju” (Er-Rum, 60); “A kad im se kazuju ajeti Naši, koji su jasni, onda govore oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati: ‘Donesi ti kakav drugi Kur’an ili ga izmijeni!’ Reci: ‘Nezamislivo je da ga ja sam od sebe mijenjam, ja slijedim samo ono što mi se objavljuje, ja se bojim – ako budem neposlušan svome Gospodaru – patnje na Velikom danu.’” (Junus, 15)

O muslimani! Allahu, dželle šanuhu, nema vrednijih i boljih, Njemu dražih ljudi od Njegovih vjerovjesnika i poslanika, alejhimus-selam, ali i pored toga njihov život uopćeno, a period poslanstva posebno, protekao je u doticaju i konfrontaciji sa idolopoklonicima. Sastajali su se na istim mjestima, svjedočili istim događajima, Allahovi vjerovjesnici slušali su od svojih naroda ono što nisu voljeli čuti, vidjeli su idolatriju i svjedočili grijesima, iako su ih u dubini svoje duše prezirali.

I pored činjenice da su imali najviše znanja o Allahovoj uzvišenosti i bili najljubomorniji prema Njegovim svetinjama, to ih nije odvratilo od poziva, obznanjivanja istine, savjetovanja, samilosti, strpljivosti i ustrajnosti u spašavanju onih ljudi na koje se prosula Allahova milost i koje je On upisao u Knjigu spašenih.

Iako su tuga i žaljenje zbog raširenosti grijeha odlika čestitih i pobožnih ljudi i jedan od uzroka njihove nagrade, ipak Allah, džellešanuhu, kori Svoga Poslanika zbog ustrajavanja u njima, kako ga to ne bi pokolebalo i odvratilo od Pravog puta. Uzvišeni kaže: “...pa ne izgaraj od žalosti za njima” (Fatir, 8); “Pa zar ćeš ti za njima od tuge

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

svisnuti, ako oni u govor ovaj neće da povjeruju?” (El-Kehf, 6); “A većina ljudi, ma koliko ti želio, neće biti vjernici.” (Jusuf, 103)

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

